

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2022 ел, 14 декабрь

г.Казань

КАРАР

№ 1330

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2025 елга кадәр Татарстан Республикасында сәламәтлек саклауны үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 1 июль, 461 нче карары белән расланган «2025 елга кадәр Татарстан Республикасында сәламәтлек саклауны үстерү» дәүләт программасына үзгәрешләр кертү хакында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты КАРАР БИРӘ:

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2025 елга Татарстан Республикасы сәламәтлек саклау системасын үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 1 июль, 461 нче карары белән (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2014 ел, 15 май, 319 нчы; 2014 ел, 10 декабрь, 966 нчы; 2015 ел, 30 октябрь, 821 нче; 2016 ел, 12 апрель, 215 нче; 2016 ел, 22 сентябрь, 674 нче; 2017 ел, 13 гыйнвар, 4 нче; 2017 ел, 13 февраль, 80 нче; 2017 ел, 26 июнь, 429 нчы; 2017 ел, 4 октябрь, 760 нчы; 2018 ел, 30 июль, 612 нче; 2018 ел, 2 август, 625 нче; 2018 ел, 20 декабрь, 1194 нче; 2018 ел, 20 декабрь, 1197 нче; 2019 ел, 6 июнь, 472 нче; 2019 ел, 30 декабрь, 1239 нчы; 2020 ел, 8 сентябрь, 809 нчы; 2020 ел, 15 декабрь, 1138 нче; 2021 ел, 25 июнь, 497 нче; 2021 ел, 28 июнь, 513 нче; 2021 ел, 26 июль, 650 нче; 2021 ел, 1 декабрь, 1162 нче; 2021 ел, 22 декабрь, 1263 нче; 2022 ел, 16 май, 451 нче; 2022 ел, 31 май, 506 нчы; 2022 ел, 30 июнь, 615 нче; 2022 ел, 19 июль, 696 нчы; 2022 ел, 31 октябрь, 1155 нче карарлары белән кертелгән үзгәрешләргә исәпкә алып) расланган «2025 елга Татарстан Республикасы сәламәтлек саклау системасын үстерү» дәүләт программасына (алга таба – Программа) түбәндәге үзгәрешләргә:

Программа паспортында:

«Программаның максатлары» юлын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Программаның максатлары	<p>1. Түбәндәге елда туганда көтелгән гомер озынлығын 2025 елга арттыру:</p> <p>2019 елга - 75,03 яшыкә кадәр; 2020 елга - 72,28 яшыкә кадәр; 2021 елга - 71,29 яшыкә кадәр; 2022 елга - 72,16 яшыкә кадәр; 2023 елга - 74,06 яшыкә кадәр; 2024 елга - 74,55 яшыкә кадәр; 2025 елга - 75,03 яшыкә кадәр.</p> <p>2. Хезмәткә сәләтле яшытәге халыкның үлемен 2025 елга түбәнәйтү:</p> <p>2019 елга - 100 мең кешегә 418,0 кадәр; 2020 елга - 100 мең кешегә 490,0 кадәр; 2021 елга - 100 мең кешегә 504,0 кадәр; 2022 елга - 100 мең кешегә 503,0 кадәр; 2023 елга - 100 мең кешегә 490,0 кадәр; 2024 елга - 100 мең кешегә 480,0 кадәр; 2025 елга - 100 мең кешегә 420,0 кадәр.</p> <p>3. Кан әйләнеше системасы авыруларыннан үлүче халык санын 2025 елга киметү:</p> <p>2019 елга - 100 мең кешегә 540,0 кадәр; 2020 елга - 100 мең кешегә 660,0 кадәр; 2021 елга - 100 мең кешегә 553,1 кадәр; 2022 елга - 100 мең кешегә 538,2 кадәр; 2023 елга - 100 мең кешегә 523,2 кадәр; 2024 елга - 100 мең кешегә 508,4 кадәр; 2025 елга - 100 мең кешегә 493,5 кадәр.</p> <p>4. Яңа барлыкка килгән шешләрдән (шул исәптән яман шешләр) үлүче халык санын 2025 елга киметү :</p> <p>2019 елга - 100 мең кешегә 196,0 кадәр; 2020 елга - 100 мең кешегә 193,7 кадәр; 2021 елга - 100 мең кешегә 185,4 кадәр; 2022 елга - 100 мең кешегә 183,8 кадәр; 2023 елга - 100 мең кешегә 182,3 кадәр; 2024 елга - 100 мең кешегә 180,7 кадәр; 2025 елга - 100 мең кешегә 179,1 кадәр.</p> <p>5. Сабыйлар үлемен 2025 елга киметү:</p> <p>2019 елга - 1 000 тере туган балага 4,8 очракка кадәр; 2020 елга - 1 000 тере туган балага 4,6 очракка кадәр; 2021 елга - 1 000 тере туган балага 4,5 очракка кадәр; 2022 елга - 1 000 тере туган балага 4,4 очракка кадәр; 2023 елга - 1 000 тере туган балага 4,3 очракка кадәр; 2024 елга - 1 000 тере туган балага 4,42 очракка кадәр;</p>
--------------------------	--

	<p>2025 елга - 1 000 тере туган балага 4,2 очракка кадәр. 6. Халыкның медицина ярдәме сыйфатыннан канәгать булуын 2025 елга арттыру: 2019 елга - 73,9 процентка кадәр; 2020 елга - 74,0 процентка кадәр; 2021 елга - 74,1 процентка кадәр; 2022 елга - 74,2 процентка кадәр; 2023 елга - 74,3 процентка кадәр; 2024 елга - 74,4 процентка кадәр; 2024 елга - 74,4 процентка кадәр»;</p>
--	---

«Ярдәмче программалар исемлеге» юлын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

<p>«Ярдәмче программалар исемлеге»</p>	<p>1 нче ярдәмче программа. «Авыруларны профилактикалау һәм сәламәт яшәү рәвешен булдыру. Башлангыч медицина-санитария ярдәмен үстерү».</p> <p>1а ярдәмче программасы. «Ижтимагый сәламәтлекне ныгыту».</p> <p>2 нче ярдәмче программа. «Махсуслаштырылган, югары технологияле, медицина ярдәмен, ашыгыч, шул исәптән махсуслаштырылган ашыгыч медицина ярдәмен, медицина эвакуациясен дә кертеп, күрсәтүне камилләштерү».</p> <p>2 а ярдәмче программасы. «Татарстан Республикасында йөрәк-кан тамырлары авыруларына каршы көрәш».</p> <p>2 б ярдәмче программасы. «Онкология авырулары белән көрәш».</p> <p>2 в ярдәмче программасы. 2в ярдәмче программасы. «2019 - 2025 елларга Татарстан Республикасында трансплантологияне үстерү, югары технологияле медицина ярдәмен камилләштерү, дөвалауның яңа нәтижәле ысулларын үстерү».</p> <p>3 нче ярдәмче программа. «Дәүләти-хосусый партнерлыкны үстерү. Сәламәтлек саклау өлкәсендә халыкара мөнәсәбәтләрне үстерү».</p> <p>4 нче ярдәмче программа. «Ана һәм бала сәламәтлеген саклау» (Татарстан Республикасы (Татарстан) территориясендә «Медицина ярдәме күрсәтүнең заманча инфраструктурасын төзүне кертеп, балалар сәламәтлек саклавын үстерү (Татарстан Республикасы (Татарстан))» төбәк проекты).</p> <p>4 а ярдәмче программасы. «Татарстан Республикасында киңәйтелгән неонаталь скринингны тәмин итү».</p> <p>5 нче ярдәмче программа. «Татарстан Республикасында сәламәтлекне торгызу өчен оптималь медицина реабилитациясе».</p> <p>6 нчы ярдәмче программа. «Паллиатив ярдәм күрсәтү (шул</p>
--	---

	<p>исәптән балаларга)» («Татарстан Республикасында паллиатив медицина ярдәме күрсәтү системасын үстерү»).</p> <p>7 нче ярдәмче программа. «Сәламәтлек саклау системасын кадрлар белән тәмин итү».</p> <p>8 нче ярдәмче программа. «Дарулар белән тәмин итү системасын (шул исәптән амбулатор шартларда) камилләштерү».</p> <p>9 нчы ярдәмче программа. «Сәламәтлек саклау системасында мэгьлүматлаштыруны үстерү».</p> <p>10 нчы ярдәмче программа. «Татарстан Республикасын территориаль планлаштыру системасын камилләштерү».</p> <p>11 нче ярдәмче программа. «2014 – 2016 елларга перинаталь үзәк проектын эшләү, аны төзү һәм файдалануга тапшыру өлешендә Татарстан Республикасы сәламәтлек саклау системасын модернизацияләү».</p> <p>12 нче ярдәмче программа. «2025 елга кадәр Татарстан Республикасы сәламәтлек саклау системасын үстерү» дәүләт программасы кысаларында социаль һәм инженерлык инфраструктурасын үстерү».</p> <p>13 нче ярдәмче программа. «2018 – 2025 елларга балалар поликлиникаларының һәм медицина оешмаларындагы балалар поликлиника бүлекләренең матди-техник базасын үстерү».</p> <p>14 нчы ярдәмче программа. «Татарстан Республикасы сәламәтлек саклау системасының беренчел звеносын модернизацияләү»;</p>
--	--

«Программаны финанслау күләмнәре» юлын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Программаны финанслау күләмнәре»	<p>Программа буенча барысы – 918 662 716,7 мең сум, шулардан:</p> <p>алдан бәяләү буенча федераль бюджет акчалары – 64 907 731,1 мең сум (2013 елдан 2025 елга кадәр), шул исәптән:</p> <p>2013 ел - 4 485,2 мең сум; 2014 ел – 2 327 823,7 мең сум; 2015 ел – 3 062 563,7 мең сум; 2016 ел – 2 701 279,1 мең сум; 2017 ел – 2 064 829,1 мең сум; 2018 ел – 2 568 008,0 мең сум; 2019 ел – 4 180 357,8 мең сум; 2020 ел – 13 349 579,6 мең сум; 2021 ел - 14 080 280,7 мең сум;</p>
-----------------------------------	---

2022 ел - 5 882 653,0 мең сум;
2023 ел - 5 217 216,9 мең сум;
2024 ел - 5 417 365,5 мең сум;
2025 ел - 4 051 288,8 мең сум;
алдан бәяләү буенча Татарстан Республикасы бюджеты акчасы – 175 163 380,5 мең сум, шул исәптән:
2013 ел – 5 660 285,2 мең сум;
2014 ел – 4 299 389,0 мең сум;
2015 ел – 8 256 404,5 мең сум;
2016 ел – 12 321 925,6 мең сум;
2017 ел – 11 686 474,7 мең сум;
2018 ел – 14 315 716,3 мең сум;
2019 ел – 12 751 695,0 мең сум;
2020 ел – 15 076 420,9 мең сум;
2021 ел – 21 506 681,0 мең сум;
2022 ел - 17 125 701,8 мең сум;
2023 ел - 18 907 501,7 мең сум;
2024 ел - 19 831 519,3 мең сум;
2025 ел - 13 423 665,5 мең сум;
Татарстан Республикасы бюджетыннан Татарстан Республикасы Мәжбүри медицина иминияте территориаль фондына тапшырыла торган бюджетара трансфертлар; алдан бәяләү буенча эшләмәүче халыкны мәжбүри медицина иминләштерүенә иминият кертемнәре – 285 952 453,6 мең сум, шул исәптән:
2013 ел – 15 943 700,6 мең сум;
2014 ел – 18 237 595,8 мең сум;
2015 ел – 19 525 405,6 мең сум;
2016 ел – 19 267 098,7 мең сум;
2017 ел – 19 580 489,1 мең сум;
2018 ел – 21 721 591,5 мең сум;
2019 ел – 22 376 726,3 мең сум;
2020 ел – 22 950 331,8 мең сум;
2021 ел – 23 905 885,5 мең сум;
2022 ел – 24 524 165,8 мең сум;
2023 ел – 25 297 753,4 мең сум;
2024 ел – 26 076 663,4 мең сум;
2025 ел – 26 545 046,1 мең сум;
алдан бәяләү буенча мәжбүри медицина иминияте акчасы – 392 639 151,5 мең сум, шул исәптән:
2013 ел – 13 915 012,8 мең сум;
2014 ел – 17 892 587,8 мең сум;
2015 ел – 19 349 897,9 мең сум;
2016 ел – 19 688 150,1 мең сум;

2017 ел – 21 012 440,1 мең сум;
 2018 ел – 27 268 656,1 мең сум;
 2019 ел – 31 137 301,6 мең сум;
 2020 ел – 34 757 686,1 мең сум;
 2021 ел – 36 018 710,2 мең сум;
 2022 ел – 38 463 585,4 мең сум;
 2023 ел – 40 727 797,2 мең сум;
 2024 ел – 43 453 393,2 мең сум;
 2025 ел – 48 953 933,0 мең сум.

1 нче ярдәмче программа. «Авыруларны профилактикалау һәм сәламәт яшәү рәвешен булдыру. Башлангыч медицина-санитария ярдәмен үстерү»;

1а ярдәмче программасы. «Ижтимагый сәламәтлекне ныгыту».

Барысы – 49 401 877,5 мең сум (2013 елдан 2025 елга кадәр).

2 нче ярдәмче программа. «Махсуслаштырылган, югары технологияле, медицина ярдәмен, ашыгыч, шул исәптән махсуслаштырылган ашыгыч медицина ярдәмен, медицина эвакуациясен дә кертеп, күрсәтүне камилләштерү»;

2а ярдәмче программасы. «Татарстан Республикасында йөрәк-кан тамырлары авыруларына каршы көрәш»;

2б ярдәмче программасы. «Онкология авырулары белән көрәш»;

2в ярдәмче программасы. 2в ярдәмче программасы. «2019 - 2025 елларга Татарстан Республикасында трансплантологияне үстерү, югары технологияле медицина ярдәмен камилләштерү, дөвалауның яңа нәтижәле ысулларын үстерү».

Барысы – 190 037 029,0 мең сум (2013 елдан 2025 елга кадәр).
 3 нче ярдәмче программа. «Дәүләти-хосусый партнерлыкны үстерү. Сәламәтлек саклау өлкәсендә халыкара мөнәсәбәтләрне үстерү».

Барысы – 2 576 173,9 мең сум (2013 елдан 2025 елга кадәр).

4 нче ярдәмче программа. «Ана һәм бала сәламәтлеген саклау» (Татарстан Республикасы (Татарстан) территориясендә «Медицина ярдәме күрсәтүнең заманча инфраструктурасын төзүне кертеп, балалар сәламәтлек саклавын үстерү (Татарстан Республикасы (Татарстан))» төбәк проекты);

4а ярдәмче программасы. «Татарстан Республикасында киңәйтелгән неонаталь скринингны тәмин итү».

Барысы – 4 947 922,7 мең сум (2013 елдан 2025 елга кадәр).

5 нче ярдәмче программа. «Татарстан Республикасында сәламәтлекне торгызу өчен оптималь медицина реабилитациясе».

	<p>Барысы – 2 473 499,5 мең сум (2013 елдан 2025 елга кадәр). 6 нчы ярдәмче программа. «Паллиатив ярдәм күрсәтү (шул исәптән балаларга)» («Татарстан Республикасында паллиатив медицина ярдәме күрсәтү системасын үстерү»).</p> <p>Барысы – 2 775 722,3 мең сум (2013 елдан 2015 елга кадәр). 7 нче ярдәмче программа. «Сәламәтлек саклау системасын кадрлар белән тәмин итү».</p> <p>Барысы – 11 272 811,1 мең сум (2013 елдан 2025 елга кадәр). 8 нче ярдәмче программа. «Дарулар белән тәмин итү системасын (шул исәптән амбулатор шартларда) камилләштерү».</p> <p>Барысы – 16 186 994,8 мең сум (2013 елдан 2025 елга кадәр). 9 нчы ярдәмче программа. «Сәламәтлек саклау системасында мәгълүматлаштыруны үстерү».</p> <p>Барысы – 2 290 448,7 мең сум (2013 елдан 2025 елга кадәр). 10 нчы ярдәмче программа. «Татарстан Республикасын территорияль планлаштыру системасын камилләштерү».</p> <p>Барысы – 553 750 511,8 мең сум (2013 елдан 2025 елга кадәр). 11 нче ярдәмче программа. «2014 – 2016 елларга перинаталь үзәк проектын эшләү, аны төзү һәм файдалануга тапшыру өлешендә Татарстан Республикасы сәламәтлек саклау системасын модернизацияләү».</p> <p>Барысы – 1 274 630,8 мең сум (2014 елдан 2016 елга кадәр). 12 нче ярдәмче программа. «2025 елга кадәр Татарстан Республикасы сәламәтлек саклау системасын үстерү» дөүләт программасы кысаларында социаль һәм инженерлык инфраструктурасын үстерү».</p> <p>Барысы – 67 018 748,6 мең сум (2015 – 2025 еллар). 13 нче ярдәмче программа. «2018 – 2025 елларга балалар поликлиникаларының һәм медицина оешмаларындагы балалар поликлиника бүлекләренең матди-техник базасын үстерү».</p> <p>Барысы – 1 095 856,0 мең сум (2018 – 2025 еллар). «Татарстан Республикасында беренчел сәламәтлек саклау звеносын модернизацияләү» «Татарстан Республикасы сәламәтлек саклау системасының беренчел звеносын модернизацияләү».</p> <p>Барлығы - 13 560 490,0 мең сум (2021 - 2025 еллар);</p>
--	--

Программаның II бүлегенә «Ярдәмче программалар исемлегенә» бүлекчәсен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Ярдәмче программалар исемлегенә»

1 нчы ярдәмче программа.«Авыруларны профилактикалау һәм сәламәт яшәү рәвешен булдыру. Беренчел медицина-санитария ярдәмен үстерү» (1а ярдәмче программасы. «Ижтимагый сәламәтлекне ныгыту»).

Татарстан Республикасының озак вакытлы социаль-икътисадый үсеш концепциясе нигезендә дәүләт сәясәтенең өстенлекле юнәлешләреннән берсе булып сәламәт яшәү рәвеше формалаштыру һәм халыкка медицина ярдәме күрсәтүнең сыйфатын тәмин итү нигезендә халыкның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту тора.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыруның нәтижәлелегенә йогынты ясый торган төп факторларның берсе - жәмгыятьтә жәмгыятьнең үзара йөкләмәләрен аңлавын һәм кабул итүен булдыру. Бу аңлау дәүләт тарафыннан сәламәтлекне һәм дәүләт гарантияләрен саклауны тәмин итү буенча йөкләмәләр булуны гына түгел, гражданнарның үз сәламәтлеге турында кайгыртырга, билгеле бер нормалар һәм кагыйдәләргә үтәргә тиешлеген дә үз эченә алырга тиеш. Мондый мәдәният халыкның сәламәтлеген яхшыртуга шактый дәрәжәдә йогынты ясарга тиеш, сәламәтлеккә зыян китермәүне яисә аны иң иртә стадияләрдә коррекцияләүне тәмин итеп, бер үк вакытта стационар медицина ярдәме звеносына йөкләнешне арттыру темпларын киметчәк һәм өстәмә финанс ресурсларын катлаулы медицина очракларында медицина ярдәме күрсәтүнең дәүләт гарантияләре күләмен арттыруга юнәлдерергә мөмкинлек биречәк.

Шуна бәйле рәвештә гражданнарның, шул исәптән балаларның һәм яшүсмерләргә сәламәт яшәү рәвеше (алга таба - сәламәт яшәү рәвеше) формалашуы гражданнарның сәламәтлекләре өчен куркыныч факторлары турында мәгълүмат бирүгә, сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивация булдыруга һәм сәламәт яшәү рәвешен алып бару өчен шартлар тудыруга, йогышлы булмаган авырулар куркынычы факторлары дәрәжәсенә кимүенә юнәлдерелгән чаралар тарафыннан сизелерлек хупланырга тиеш. Сәламәт яшәү рәвеше тәмәке һәм наркотиклар кулланудан, алкоголь кулланудан баш тартуны, шулай ук симерү үсешен булдырмый торган, рациональ туклану һәм житәрлек дәрәжәдә физик активлык булуны күздә тоту. Актив тәмәке тартудан баш тартудан тыш, кеше организмына патологик тәэсир ясый торган пассив тәмәке тартудан саклану мөһим. Сәламәт яшәү рәвешен алып бару, ягъни йогышлы булмаган авырулар куркынычының үз-үзен тотышындагы факторлары булмау, куркыныч биологик факторларның - артериаль гипертониянең барлыкка килү ихтималын киметүнең яисә барлыкка килү ихтималын киметүнең, канда холестерин һәм глюкоза дәрәжәсен күтәрүнең мөһим шарты булып тора. Үз чиратында, бу халыкның, аеруча хезмәткә сәләтле яшьтәге кешеләргә үлүнең төп сәбәпләре булган атеросклерозга бәйле авыруларның (инсульт, миокард инфаркты, йөрәкнең ишемик авыруының хроник формалары, йөрәк житешсезлеге белән катлауландырылган) үсү ихтималын киметүгә яки таралу ихтималын киметүгә ярдәм итәчәк.

Халыкка сәламәтлек саклау өчен куркыныч факторлары турында мәгълүмат бирү һәм сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивация массакүләм мәгълүмат чаралары (телевидение, “Интернет” челтәре, радио, басмалар), тышкы реклама, сәнгать эсәрләре (кино, театр, китаплар), дәрәслекләр һәм уку эсбаплары аша гамәлгә ашырылырга тиеш. Бу процесста социаль реклама аерым урын алып тора, ул телевидениенең федераль каналларында прайм-таймда күрсәтелә. Халыкка хәвеф-

хэтэр факторлары турында хэбэр итү һәм сәламәт яшәү рәвешен алып баруга этәргеч бирү яшь, женес, мәгариф, социаль статус буенча аерыла торган халык төркемнәренең үзенчәлеген исәпкә алып башкарылырга тиеш. Уңай тотышны пропагандалау гына түгел, телевидениедә, башка массакүләм мәгълүмат чараларында, шулай ук сәнгать эсәрләрендә сәламәт булмаган яшәү рәвеше мисалларын минимальләштерү дә зур әһәмияткә ия.

Сәламәт туклану турында кайгырту сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру өчен иң мөһим факторларның берсе булып тора. Сәламәт туклануны һәм аның профилактик ролен тәэмин итү чаралары комплексы 2020 елга кадәр чорга халыкның сәламәт туклануы өлкәсендә Россия Федерациясә дәүләт сәясәте нигезләрендә формалаштырылды. Бу юнәлештә «Сәламәт туклану» федераль консультатив-диагностик үзәге, федераль округларда сәламәт туклануның консультатив-диагностик үзәкләре чөлтәре, шулай ук сәламәтлек үзәкләре, поликлиникаларның медицина профилактикасы кабинетлары/бүлегә, стационарлар, шифаханә-курорт учреждениеләре аша да сәламәт туклану мотивациясен формалаштыручы чараларга тырышлык кую күздә тотыла.

Хәзерге вакытта балаларда, яшүсмерләрдә, яшьләрдә һәм студентларда сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру шулай ук аерым әһәмияткә ия, бу алар арасында тәмәке тарту кебек куркынычның үз-үзен тотышы, шулай ук рациональ булмаган туклану, гәүдәнең артык күп булуы һәм симерү, физик активлыкның түбән булуы белән бәйле. Наркомания аерым игътибарга лаек.

Беренчел медицина-санитария ярдәме генә түгел, махсус медицина ярдәме дә кысаларында йогышлы булмаган авыруларны диагностикалау һәм коррекцияләү факторларын диагностикалау һәм коррекцияләү буенча функциональ үзара бәйләнештәге системаның булуы сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру чараларының нәтижәлелегенә мөһим шарты булып тора. Әлегә система нигезендә медицина профилактикасы үзәкләре, сәламәтлек үзәкләре, медицина тернәкләндерү үзәкләре, медицина профилактикасы бүлекләре/бүлекләре, шәһәр һәм авыл халкына хезмәт күрсәтүче поликлиникалар һәм стационарлар, шулай ук шифаханәләр оештырылды һәм эшли.

Күрсәтелгән эшләр юнәлешләре «Жәмәгәтчелек сәламәтлеген ныгыту» өстенлекле төбәк проекты исәбенә керде. Проектның максаты - сәламәт туклануны һәм зарарлы гадәتلәрдән баш тартуны да кертәп, гражданның сәламәт яшәү рәвешенә омтылыш системасын формалаштыру, сәламәт яшәү рәвеше алып баручы гражданның өлешен 2024 елга арттыруны гражданның сәламәт яшәү рәвешен алып баруга ярдәм итүче мохитне булдыру исәбенә тәэмин итү.

Проектның бурычлары:

жәмәгәт сәламәтлегә үзәкләренең яңа моделен кертү;

муниципаль берәмлекләрдә жәмәгәт сәламәтлегә программаларын гамәлгә кертү;

сәламәтлекне ныгытуның корпоратив программаларын эшләү һәм гамәлгә кертү.

«Беренчел медицина-санитария ярдәмен үстерү» проекты медицина оешмаларының халык өчен иң кулай файдалана алуын тәэмин итә. Проект чаралары «беренчел медицина-санитария ярдәме күрсәтүче медицина оешмасының яңа

моделен» булдыруны һәм тиражлауны күздә тотта, республика халкын профилактик тикшерүләр белән тәэмин итүне арттыруны күздә тотта.

Ярдәмче программа йогышлы авырулар белән авыручы затлар санын киметүгә, прививкаларның милли календарен гамәлгә ашыруны да керттеп, юнәлтелгән чаралар системасын камилләштерүне; ВИЧ, вируслы В һәм С гепатитларын профилактикалауны күздә тотта.

2 нче ярдәмче программа. «Махсулаштырылган, югары технологияле, медицина ярдәмен, ашыгыч, шул исәптән махсулаштырылган ашыгыч медицина ярдәмен, медицина эвакуациясен дә керттеп, күрсәтүне камилләштерү» (2а ярдәмче программасы. «Татарстан Республикасында йөрәк-кан тамырлары авырулары белән көрәш» 2 нче А ярдәмче программасы; «Онкология авырулары белән көрәш» 2 нче Б ярдәмче программасы; «2019 – 2025 елларга Татарстан Республикасында трансплантологияне үстерү, югары технологияле медицина ярдәме күрсәтүне камилләштерү, дөвалауның яңа нәтижәле ысулларын үстерү»).

Сәламәтлек саклау өлкәсендә дәүләт сәясәтенең төп өстенлекле юнәлешләреннән берсе, сәламәт яшәү рәвеше алып бару нигезендә халыкның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту белән берлектә, сәламәтлек саклау системасы эшчәнлегенең нәтижәлелеген күтәрү исәбенә медицина ярдәменең һәркем файдалана алырлык булуын һәм сыйфатын күтәрүдән гыйбарәт.

Күрсәтелгән эшләр «Сәламәтлек саклау» блогының төбәк проектына керде: «Беренчел медицина-санитария ярдәмен үстерү», «Онкология авыруларына каршы көрәш», «Йөрәк-кан тамырлары авырулары белән көрәш» проектлары.

«Беренчел медицина-санитария ярдәмен үстерү» проектының максаты беренчел медицина-санитария ярдәме күрсәтүче медицина оешмаларының халык өчен оптималь файдалана алуын тәэмин итү.

Проект кысаларында фельдшер-акушерлык пунктларын алыштыру, санитария авиациясе очышлары санын арттыру, медицина оешмаларын күчмә медицина комплекслары белән тәэмин итү чаралары каралган.

Татарстан Республикасы Президенты Р.Н.Миңнеханов күрсәтмәсе нигезендә ел саен 2012 елдан башлап Татарстан Республикасы халкына беренчел медицина-санитария ярдәме күрсәтүне камилләштерүгә юнәлдерелгән чаралар гамәлгә ашырыла, алар кысаларында авыл территорияләренең беренчел звеносының матди-техник базасын ныгыту, шул исәптән модульле фельдшер-акушерлык пунктлары төзү эшләре алып барыла.

Барлығы Татарстан Республикасында 2012 елдан 2021 елга кадәр 606 фельдшер-акушерлык пункты, 47 табиб амбулаториясе модульле технология буенча төзелгән, гамәлдәге 1 466 фельдшер-акушерлык пунктына, 95 табиб амбулаториясенә, 18 участок хастаханәсенә капитал ремонт ясалган.

Шулай ук стационар алмаштыручы технологияләргә актив гамәлгә кертүне исәпкә алып, күрсәтелгән чорда дәүләт сәламәтлек саклау системасы медицина учреждениеләренең кой фонд структурасын оптимальләштерү үткәрелергә тиеш, ул стационар шартларда медицина ярдәме күрсәтүгә ихтыяж һәм икътисадый максатка яраклылык арасында оптималь баланс тәэмин итә.

Ярдәмче программа туберкулез белән авыручыларны, туберкулездан үлүчеләр һәм туберкулез таралуны киметүгә юнәлдерелгән чаралар системасын камилләштерүне күздә тотта.

Бөтендөнья сәламәтлек саклау оешмасы мәгълүматлары буенча, онкология авырулары керемнәре югары дәрәжәдә булган ил халкы үлеменә 10 төп сәбәбенә керә һәм үсеш тенденциясенә ия. Икенче сәбәп - халыкның картаюы. Халыкның гомер озынлыгы арту белән яман шешләр барлыкка килү куркынычы арта.

«Онкология авыруларына каршы көрәш» проекты кысаларында онкология авырулары белән авыручыларга клиник киңәшләр һәм дөвалау беркетмәләре нигезендә медицина ярдәме күрсәтүне, шулай ук югары технологияле хирургия тыкшынуын, ЗНОның төп төрләрен комплекслы һәм тиз диагностикалау өчен амбулатор онкология ярдәме үзәкләре челтәрен (9 үзәк) оештыру; төбәк медицина оешмалары челтәрен медицина жиһазлары белән яңадан жиһазлау (шул исәптән атом-төш медицинасы методларын диагностикалау һәм дөвалау жайланмалары белән жиһазландыру); ЗНО белән пациентларны тернәкләндерү технологияләрен кертү, Татарстан Республикасы онкология хезмәтенә оештыру мәсьәләләрен хәл итүдә проект офисы эшен кертү каралган.

«Йөрәк-кан тамырлары авыруларына каршы көрәш» проекты кысаларында гамәлдәге төбәк һәм беренчел кан тамырлары үзәкләрен яңадан жиһазлау, кискен коронар синдромы белән авыручыларга дөвалау максатларында рентген-эндovasкуляр катышулары санын арттыру, пациентларда йөрәк-кан тамырлары авыруларын һәм йөрәк-кан тамырлары авыруларын үстерүне популяцион профилактикалау буенча, клиник киңәшләр һәм йөрәк-кан тамырлары авыруларын дөвалау беркетмәләре нигезендә медицина ярдәме күрсәтү сыйфатын тәэмин итү чаралары, мәгълүмати кампанияләр оештыру дәвам итәчәк.

«3 нче ярдәмче программа. «Дөүләти-хосусый партнерлыкны үстерү. Сәламәтлек саклау өлкәсендә халыкара мөнәсәбәтләрне үстерү».

Жәмгыятьнең заманча ихтияжлары дәрәжәсе арту белән сәламәтлек саклау тармагын гамәлдәге финанслау финанслауның төрле чыганаclarын жәлеп итү зарурлыгы белән аңлатыла. Республика һәм жирле бюджетларның чикләнгән мөмкинлекләре шартларында эре ижтимагый әһәмиятле инфраструктура һәм инновацион проектларны гамәлгә ашыру хосусый бизнесның финанс, оештыру һәм технологик мөмкинлекләрен жәлеп итмичә мөмкин түгел.

Сәламәтлек саклауны финанслау күләме арту белән бер үк вакытта медицинада конкурентлык мохите формалаштыру, медицина хезмәтләренә һәм медицина хезмәтенә конкурентлык сәләтен үстерү өчен шартлар барлыкка килә, бу медицина хезмәтләрен күрсәтүне сыйфат ягыннан яңа дәрәжәгә күтәргә һәм шуның белән бергә халыкка медицина ярдәме күрсәтүнең үтә күренмәле системасын төзәргә мөмкинлек бирәчәк.

Шәхси-дөүләт партнерлыгын үстерү кысаларында хосусый медицина үзәкләрен формалаштыру планлаштырыла, алар тулаем алганда сәламәтлек саклауның бөтен тармагына конкурентлы йогынты ясый алачак, шул ук вакытта халыкның әлегә үзәкләрдә дөвалануга керү мөмкинлеген саклап калачак.

Чит оешмаларга профильсез функциялар биреп, аутсорсингны алга таба үстерү дэвам итэчэк.

Дәүләт гарантияләре программасы кысаларында халыкка амбулатория-поликлиника ярдәме күрсәтү буенча концессион килешүләр төзү, шәхси оешмалар, шул исәптән чит ил, медицина туризмын үстерү планлаштырыла.

Медицина туризмын үстерү чараларын гамәлгә ашыру кысаларында Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгы 2019 - 2024 елларга «Татарстан Республикасында медицина хезмәтләре экспортын үстерү» төбәк проектын эшләде.

Проектның төп чаралары: чит ил гражданның Татарстан Республикасы территориясендә күрсәтелә торган медицина хезмәтләре турында мәгълүматлылык дәрәжәсен арттыру буенча коммуникация чаралары программасын эшләү һәм гамәлгә ашыру; чит ил гражданның медицина хезмәтләре күрсәтү күләме буенча медицина оешмаларының статистик белешмәләрен мониторинглау системасын эшләү һәм керту, шул исәптән, күрсәткечләрен исәпләү методикасын да кертеп, финанс чагылышында; проект офисын булдыру һәм эшләү.

4 нче ярдәмче программа.«Ана һәм бала сәламәтлеген саклау» (Татарстан Республикасы (Татарстан) территориясендә «Медицина ярдәме күрсәтүнең заманча инфраструктурасын төзүне кертеп, балалар сәламәтлек саклавын үстерү (Татарстан Республикасы (Татарстан))» төбәк проекты).

Программа Татарстан Республикасы Премьер-министры тарафыннан расланган «Балаларда медицина ярдәме күрсәтүнең заманча инфраструктурасын булдыруны да кертеп, балалар сәламәтлек саклауны үстерү» федераль проектының төбәк сегментының паспорты нигезендә төзелде, ул төбәк проектының максатчан күрсәткеченә - Татарстан Республикасында сабыллар үлемен 2024 елга кадәр 4,2 гә кадәр киметүгә юнәлтелгән.

Ана һәм баланың сәламәтлеген саклау мәсьәләләре сәламәтлек саклауны үстерү турындагы барлык төп документларда өстенлек буларак аталган. Кеше потенциалын үстерү шактый дәрәжәдә балаларның сәламәтлеге турында кайгырту мәсьәләләренә дәүләтнең игътибарын актуальләштерү һәм арттыру белән бәйле.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру кысаларында бала табу һәм бала табу хезмәтен булдыру һәм үстерү, аналарга һәм балаларга махсулаштырылган медицина ярдәмен камилләштерү, шул исәптән феталь һәм неонаталь хирургияне куллану практикасын, балаларда тумыштан килгән порокларны төзәтү системасын, ярдәмче репродуктив технологияләренә коррекцияләү системасын үстерү, балаларга махсулашкан ярдәмне үстерү, педиатрия практикасына инновация казанышларын эшләү һәм гамәлгә керту дэвам итэчэк.

Ярдәмче программа чараларының үзенчәлеге булып ана һәм балачакның актуаль проблемаларын хәл итүгә комплекслы якин килүне куллану булчак, ул учреждениеләрне төзүдә (реконструкцияләүдә) яисә жиһазлар сатып алуда гына түгел, ә балалар хезмәтендә медицина ярдәме күрсәтүнең һәм бала табуның югары клиник һәм икътисадый нәтижәлелекне тәмин итә торган өч баскычлы системасын эшләүдә дә булчак. Ярдәмче программаның барлык чараларында да ахыргы нокталарда гына түгел, ярдәмче программаны үтәү чорында да клиник нәтижәләргә мониторинг ясау каралган. Йөкле, бала тапкан, бала табучы хатыннарда һәм балаларда

медицина ярдәме күрсәтүнең формалаштырылган өч баскычлы системасы пациентларның күрсәтелгән категориясен тулысынча маршрутларга кертү өчен шартлар тәэмин итәргә мөмкинлек бирә. Проект чаралары педиатриядә профилактика юнәлешен үстерүне, шул исәптән яшүсмерләр һәм аларның ата-аналары арасында мәгълүмати-агарту эшен үстерүне күздә тотып, сәламәтлек саклау өстенлекләрен формалаштырачак. Бала тудыру сертификатлары чараларын куллану йөклә медициналарны өзлексез тәэмин итәргә мөмкинлек бирәчәк, бала табу хезмәте учреждениеләренең матди-техник базасын яхшыртачак.

Ярдәмче программа Татарстан Республикасында балаларга беренчел медицина-санитария ярдәменең үтемлелеген һәм сыйфатын арттыруны күздә тотып.

Проект чаралары балалар поликлиникаларын һәм поликлиникаларын заманча жиһазлар белән жиһазландыруны, аларда балаларга булу уңайлылыгын тәэмин итә торган эчке пространствоарның оештыру-планлаштыру чигелешләрен булдыруны күздә тотып, бу табиб-белгечләр тарафыннан тикшерүләренң дәвамлылыгы кимүгә китерәчәк, табибка язылу процедурасын гадиләштерәчәк, аңлаешлы навигация системасын булдырачак. «Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының Республика балалар клиник хастаханәсе» ДАССУ территориясендә «Балалар онкологиясе, гематология һәм хирургия үзәге» объектын төзү яман шешле балаларга махсуслаштырылган ярдәм күрсәтү сыйфатын тамырдан яхшыртуга, онкология авыруларынан балалар үлемен киметергә мөмкинлек бирәчәк.

4 а ярдәмче программасы. «Татарстан Республикасында киңәйтелгән неонаталь скринингны тәэмин итү».

«Киңәйтелгән неонаталь скринингны тәэмин итү» төбәк ярдәмче программасы стратегик планлаштыруның максатын, бурычларын, юнәлешләрен, өстенлекләрен, неонаталь скрининг һәм киңәйтелгән неонаталь скрининг уздыру, тумыштан килгән һәм (яисә) нәселдәнлек авырулары булган балаларга медицина ярдәменең сыйфатын, аннан файдалану мөмкинлеген һәм куркынычсызлыгын арттыру нәтижәсендә Россия Федерациясе субъекты балалар халкының сәламәтлеген яхшырту буенча комплекслы чигелешләр өстенлекләрен билгели торган документ булып тора.

Татарстан Республикасы территориясендә «Киңәйтелгән неонаталь скринингны тәэмин итү» ярдәмче программасының төп чаралары:

киңәйтелгән неонаталь скринингны норматив-хокукый жайга салуны тәэмин итү;

киңәйтелгән неонаталь скрининг уздыруны тәэмин итә торган оптималь маршрутизация формалаштыру;

киңәйтелгән неонаталь скрининг кысаларында ачыкланган тумыштан һәм (яисә) нәселдәнлек авырулары булган пациентларга медицина ярдәме күрсәтүче медицина оешмаларының (үзәкләренн) матди-техник базасын камилләштерү;

киңәйтелгән неонаталь скрининг кысаларында ачыкланган тумыштан һәм (яисә) нәселдәнлек авырулары булган балаларга медицина ярдәме күрсәтүче медицина оешмаларының квалификацияле кадрлары белән тәэмин итү;

киңәйтелгән неонаталь скрининг уздырганда ачыкланган тумыштан килгән һәм (яисә) нәселдәнлек авырулары белән балаларга медицина ярдәме күрсәтүне озатып йөрүче мәгълүмати хезмәттәшлек;

киңәйтелгән неонаталь скрининг уздырганда ачыкланган тумыштан һәм (яисә) нәселдәнлек авырулары булган затларны, шулай ук тумыштан килгән һәм (яисә) нәселдәнлек авырулары белән үз вакытында диспансер күзәтүен тәэмин итү;

киңәйтелгән неонаталь скрининг кысаларында ачыкланган тумыштан килгән һәм (яисә) нәселдәнлек авырулары булган балаларны профилактикалау, диагностикалау, дөвалау һәм реабилитацияләү буенча медицина ярдәменә клиник киңәшләр һәм стандартларын кертү;

киңәйтелгән неонаталь скрининг кысаларында ачыкланган тумыштан килгән һәм (яисә) нәселдәнлек авырулары булган балаларны профилактикалау, диагностикалау, дөвалау һәм реабилитацияләү буенча медицина ярдәменә клиник киңәшләр һәм стандартларын кертү;

тумыштан килгән һәм (яисә) нәселдәнлек авырулары булган пациентларда диагностиканың, дөвалауны һәм профилактиканың яңа технологияләрен кертү;

тумыштан килгән һәм (яисә) нәселдәнлек авырулары булган пациентлар арасында авырулар, үлчеләр һәм инвалидлык буенча төгәл статистик мәгълүматлар җыюны оештыру.

5 нче ярдәмче программа. «Татарстан Республикасында сәламәтлекне торгызу өчен оптималь медицина реабилитациясе».

Медицина реабилитациясе – ул медицина һәм психологик характердагы чаралар комплексы, аларның максаты – зарарланган органның яисә организм системасының бозылган функцияләрен тулысынча яки өлешчә торгызу һәм (яки) югалган функцияләрен компенсацияләү, организмда кискен үсеш алган патологик процесс тәмамлану яки хроник патологик процесс кискенләшү барышында организм функцияләренә ярдәм күрсәтү, шулай ук әлегә чаралар комплексы зарарланган органнар яисә организм системалары функцияләрен бозуларны кисәтүгә, иртә диагностикалау һәм коррекцияләүгә, мөмкин булган инвалидлык дәрәжәсен кисәтүгә һәм киметүгә, тормыш сыйфатын яхшыртуга, пациентның эшкә сәләтен саклап калу һәм аның җәмгыятькә социаль интеграцияләүгә юнәлдерелә.

Шуңа бәйле рәвештә медицина реабилитациясе буенча чараларны гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгының «Балаларның медицина реабилитациясен оештыру тәртибен раслау турында» 2019 елның 23 октябрдәге 878н номерлы һәм «Өлкәннәрнең медицина реабилитациясен оештыру тәртибен раслау турында» 2020 елның 31 июлдәге 788н номерлы боерыклары нигезендә барлык этапларда медицина ярдәме күрсәтүне камилләштерүгә юнәлдерелгән чаралар комплексын кертәчәк:

барлык этапларында медицина реабилитациясе буенча медицина ярдәме күрсәтүнең һәркем файдалана алырлык булуын тәэмин итү;

стационар шартларда медицина реабилитациясе буенча медицина ярдәме күрсәтүне оештыруны үстерү һәм камилләштерү (1 һәм 2 этап);

амбулатор шартларда һәм көндөзгә стационар шартларда медицина реабилитациясен оештыруны үстерү һәм камилләштерү (3 этап);

медицина реабилитациясе системасын кадрлар белән тәэмин итү;

Россия Федерациясе субъектында медицина реабилитациясе оештыруга оештыру һәм методик яктан булышлык күрсәтү;

телемедицина технологияларен файдаланып, медицина реабилитациясе буенча медицина ярдәме күрсәтү системасы инфраструктурасын формалаштыру;
 фәнни медицина тикшеренү үзәкләре белән үзара хезмәттәшлекне тәмин итү;
 медицина ярдәме күрсәтү сыйфатын эчке контрольдә тотуны оештыруны камилләштерү чаралары;

клиник тәкъдимнәрне кулланышка кертү һәм үтәү чаралары;

Татарстан Республикасы гражданнына медицина реабилитациясе мөмкинлекләре турында мәгълүмат бирү.

Медицина реабилитациясе буенча барлык чаралар нерв системасы, терәк-хәрәкәт аппараты функцияләре бозылган, соматик авырулар белән авырганнан соң зыяннары булган пациентларны медицина реабилитациясе белән колачлауны арттыруга юнәлдерелгән, әлегә чаралар аларның кимүенә китерәчәк, мобильлеген, үзүенә хезмәт күрсәтүен яхшыртчак, һөнәри эшчәнлектә, социаль өлкәдә активлыгын һәм катнашуын арттырачак һәм шул рәвешле пациентларның тормыш сыйфатын күтәрәчәк.

6 нчы ярдәмче программа. «Паллиатив ярдәм күрсәтү (шул исәптән балаларга)» («Татарстан Республикасында паллиатив медицина ярдәме күрсәтү системасын үстерү»).

Әлегә юнәлешнең үсеше тулаем жәмгыятьнең гуманитар үсеш дәрәжәсен характерлый, Россия Федерациясенең кеше хокуклары гарантиясенең югары стандартларына туры килүен тәмин итә. Халыкка паллиатив ярдәм күрсәтү системасын үстерү башка юнәлешләр кысаларында оештыру аңынан кыенлаша һәм махсус якын килүне таләп итә.

Татарстан Республикасында паллиатив медицина ярдәме күрсәтү системасы этаплап формалаша. Татарстан Республикасы халкына паллиатив медицина ярдәме күрсәтү хезмәте шартлы рәвештә өч зонага бүленгән: Казан зонасы, Чаллы зонасы һәм Әлмәт зонасы. Казан шәһәрндә, Чаллы шәһәрндә, Әлмәт шәһәрндә һәм якын-тирә районнарда Татарстан Республикасы халкының төп өлеше яши. Паллиатив ярдәм бүлекләрен һәм учреждениеләрен булдыру онкологик һәм башка социаль эһәмиятле авырулар, шул исәптән авыр хроник психик авырулар белән авыручыларга паллиатив медицина ярдәме күрсәтүне оештыруның оптималь варианты булып тора.

Паллиатив медицина ярдәме учреждениеләре эшчәнлегенең төп юнәлешләре булып стационар шартларда паллиатив медицина ярдәмен оештыру, авыруларга паллиатив ярдәм күрсәтү хезмәтен булдыру һәм үстерү, аны күрсәтүнең барлык этапларында ярдәм күрсәтүче оптималь оешма модельләрен эшкәртү тора.

Авыруларның дәвамлылыгын чикли торган, дөвалап булмый торган балалар өчен оптималь шартлар тудыру, шулай ук аларның гаилә әгъзаларына ярдәм күрсәтү максатыннан күппрофильле хастаханәләрдә балаларга паллиатив ярдәм күрсәтү һәм мөстәкыйль хоспис учреждениеләр төзү планлаштырыла. Паллиатив ярдәм бүлекләрен булдыру кыйммәтле койкаларга йөкләнеше киметергә мөмкинлек бирәчәк, аларда реанимация-интенсив ярдәм күрсәтелә.

«7 нче ярдәмче программа. «Сәламәтлек саклау системасын кадрлар белән тәмин итү».

Әлегә ярдәмче программа Программаның йомгаклау нәтижеләренә ирешү өчен аеруча мөһим. Унъяллыкның нәтижәсе - сәламәтлек саклау тармагын кадрлар белән тәмин итүне оештыруга карата идеологияне һәм алымнарны квалификацияле

персонал тарафыннан житди яңадан карау зарурлыгы. Бу юнәлештә белем бирү процессын камилләштерү кысаларыннан чыгу планлаштырыла.

Мондый якын килүнең мөһим элементлары булырга тиеш:

Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгы карамагындагы урта һөнәри белем бирү мәгариф оешмаларына керүче барлык абитуриентлар белән белгечләрне максатчан әзерләү һәм эшкә урнаштыру турында дүрт яклы шартнамәләр төзү;

һөнәри белем бирү системасында медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләрен һөнәри әзерләүнең сыйфатын арттыру;

медицина хезмәткәрләрен үзлегенән белем алуга мотивацияләү системасын булдыру, хезмәт хакы күләменең квалификация дәрәжәсенә бәйләлеген билгеләү;

житештерүчәнлеккә йогынты ясау юлы белән хезмәт сыйфатына карата килешенгән таләпләрне билгеләргә мөмкинлек бирә торган һөнәри стандартлар эшләү.

2016 елдан белгечләрне медицина һәм фармацевтика эшчәнлегенә кертүнең яңа формасы кертелде - медицина хезмәткәрләрен аккредитацияләү.

Кадрлар сәясәтендә төп өстенлекле бурычларны хәл итү өчен Казан дәүләт медицина университеты һәм Югары технологияләр мәгариф үзәге белән берлектә Сәламәтлек саклау өлкәсендә корпоратив һәм һөнәри компетенцияләрне үстерү үзәге - Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының Корпоратив университеты төзелде. 2018 елда проект кысаларында «Сәламәтлек саклау учреждениеләрендә Пациентоориентированный сервис» квалификациясен күтәрү программасы, шәфкать туташларының «Профессионализм һәм этика, шәфкать туташы ярдәменең сыйфаты буларак, медицина лекторы мәктәбе гамәлгә ашырылды.

Шулай ук республикада белгечләр тарафыннан иң яхшы тәҗрибәне өйрәнү һәм, тәҗрибә алмашу һәм яңа һөнәри компетенцияләрне үзләштерү максатыннан, алдынгы чит ил клиникаларында стажировкалар уздыру практикасы кертелде.

Сәламәтлек саклау өлкәсендә белгечләрне һөнәри үстерү өчен республикада югары медицина белеме мәгариф учреждениеләре белән берлектә фундаменталь һәм гамәли медицина һәм фармацевтика өлкәсендә фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләрне үстерүдә юнәлешләр өйрәнелә.

Билгеле бер чараларны гамәлгә ашыру «Сәламәтлек саклау системасының медицина оешмаларын квалификацияле кадрлар белән тәмин итү» проекты кысаларында каралган. Чаралар мәгариф оешмаларында белгечләрне адреслы әзерләү кысаларында сәламәтлек саклау системасын квалификацияле кадрлар белән тәмин итүне; югары белем бирү программалары; медицина хезмәткәрләренә Татарстан Республикасы Хөкүмәтенең дәүләт сәламәтлек саклау учреждениеләренә, грантларына эшкә урнаштырылган программаларны; яшь белгечләргә дәүләт ярдәме чараларын гамәлгә ашыруны; сәламәтлек саклау дәүләт учреждениеләрендә эшкә урнаштырылган медицина хезмәткәрләренә бер тапкыр компенсация түлүүләре бирү программасын, Татарстан Республикасы медицина (фармацевтика) оешмаларында өзлексез һөнәри белем бирүне; һөнәрнең абруен күтәрүгә юнәлдерелгән чараларны; урта һөнәри белем бирү программасын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларына дәүләт биремә күләмнәрен саклап калуны; Татарстан Республикасы медицина

учреждениеләрендә корпоратив компетенцияләренң һәм кыйммәтләренң бердәм күпбаскычлы моделен кертүне; белем алучыларны эзерләү өчен симуляцион-тренинг үзәкләре санын арттыруны күздә тоту.

8 нче ярдәмче программа. «Дарулар белән тәэмин итү системасын (шул исәптән амбулатор шартларда) камилләштерү».

Ярдәмче программа халыкның шактый өлешен сыйфатлы һәм куркынычсыз дару препаратлары белән тәэмин итүнең гамәлдәге механизмнарын камилләштерүне күздә тоту, шул ук вакытта, һичшиксез, аерым бер категория гражданнарга аерым игътибар биреләчәк.

9 нчы ярдәмче программа. «Сәламәтлек саклау системасында мәгълүматлаштыруны үстерү».

Сәламәтлек саклау өлкәсендә мәгълүмати-коммуникация технологияләрен уңышлы гамәлгә кертү һәм куллану, чит ил тәҗрибәсен исәпкә алып, тармакны системалы модернизацияләүгә, сәламәтлек саклау өлкәсендә дөүләт сәясәтенең төп максатларына ирешүгә, медицина ярдәменең һәркем файдалана алырлык булуын һәм сыйфатын күтәрүне кертәп, сәламәтлек саклау өлкәсендә дөүләт сәясәтенең төп максатларына ирешүгә ярдәм итәргә, шулай ук бюджет акчаларыннан файдалануны планлаштыру, медицина ярдәменең югары технологияле төрләрендә халыкның ихтияжларын канәгатьләндерергә, бөтен ил буенча халыкның авырулары буенча гомуми статистик картина алу, медицина персоналының квалификациясен камилләштерү, сәламәтлек саклау мәсьәләләрендә гражданнарның мәгълүматлылыгын арттыру.

«Татарстан Республикасының электрон сәламәтлек саклау» бердәм дөүләт мәгълүмат системасы нигезендә сәламәтлек саклауда бердәм цифрлы контурны булдыру» проекты кысаларында түбәндәге чаралар планлаштырыла: Татарстан Республикасы медицина оешмаларын компьютер жиһазлары белән тәэмин итү, Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгы таләпләре буенча региональ медицина мәгълүмат системасын эшләп бетерү, республика һәм федераль органнар арасында мәгълүмати багланышлар оештыру, ведомствоара электрон хезмәттәшлек оештыру, юридик әһәмиятле электрон документ әйләнеше булдыру, эшләнгән мәгълүмати системаларга техник ярдәм күрсәтү.

10 нчы ярдәмче программа. «Татарстан Республикасын территориаль планлаштыру системасын камилләштерү».

Татарстан Республикасы Россия Федерациясе субъектларының икътисадый потенциалы буенча иң куәтлеләреннән берсе, аның үсеше тотрыклы икътисад белән характерлана. Территориаль планлаштыруның максатлары һәм бурычлары республика халкына күрсәтелә торган медицина хезмәтләренең тормыш сыйфатын һәм дәрәжәсен күтәрүгә юнәлдерелгән.

Республиканың иң эре сәнәгать предприятиеләре эре шәһәрләрдә тупланган: Казан, Чаллы һәм Әлмәт агломерацияләре («Татнефть» ГАЖ (Әлмәт шәһәре), «КАМАЗ» ГАЖ (Чаллы шәһәре), «Түбән Кама Нефтехим» ГАЖ һәм «Түбән Кама шина» ГАЖ (Түбән Кама шәһәре), «Татэнерго» АЖ, «Казаноргсинтез» ГАЖ, «Казан вертолет заводы» ГАЖ, «Нәфис Косметикс» АЖ (Казан шәһәре).

Медицина ярдәме төрләре күрсәтү өчен беренче чираттагы үсеш приоритетлары итеп Казан шәһәре, Чаллы шәһәре, Әлмәт шәһәре, махсулаштырылган медицина ярдәме күрсәтү буенча муниципаль үзәкләр билгеләнде (Буа шәһәре, Чистай шәһәре, Арча шәһәре, Нурлат шәһәре, Зеленодольск шәһәре, Лениногорск шәһәре, Түбән Кама шәһәре).

11 нче ярдәмче программа. «2014 – 2016 елларга перинаталь үзәк проектын эшләү, аны төзү һәм файдалануга тапшыру өлешендә Татарстан Республикасы сәламәтлек саклау системасын модернизацияләү».

Ярдәмче программа Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының Республика клиник хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе территориясендә перинаталь үзәкне проектлау, төзү һәм файдалануга кертү» 100 ятакка төзелеш проектлауны күздә тотта.

12 нче ярдәмче программа. «2025 елга кадәр Татарстан Республикасы сәламәтлек саклау системасын үстерү» дәүләт программасы кысаларында социаль һәм инженерлык инфраструктурасын үстерү».

Ярдәмче программа бюджет инвестицияләре кертүне һәм сәламәтлек саклау объектларын реконструкцияләүне һәм капитал ремонтлауны уздыруны, сәламәтлек саклауның яңа объектларын төзүне, майданнарны оптималь файдалануны, сәламәтлек саклау объектларының матди-техник базасын ныгытуны, сәламәтлек саклау объектларында энергетика ресурсларын куллануны киметүне күздә тотта.

13 нче ярдәмче программа. «2018 – 2025 елларга балалар поликлиникаларының һәм медицина оешмаларындагы балалар поликлиника бүлекләренең матди-техник базасын үстерү».

Ярдәмче программа Татарстан Республикасында балаларга беренчел медицина-санитария ярдәменең үтемлелеген һәм сыйфатын арттыруны күздә тотта.

«Татарстан Республикасында беренчел сәламәтлек саклау звеносын модернизацияләү» «Татарстан Республикасы сәламәтлек саклау системасының беренчел звеносын модернизацияләү».

Ярдәмче программа Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Россия Федерациясе сәламәтлек саклауның беренчел звеносын модернизацияләү принциптарын һәм сәламәтлек саклауның беренчел звеносын модернизацияләүнең төбәк программалары проектларына экспертиза үткөрү, сәламәтлек саклауның беренчел звеносын модернизацияләүнең төбәк программаларын гамәлгә ашыруны мониторинглауны һәм тикшереп торуны гамәлгә ашыру кагыйдәләрен раслау турында» 2019 елның 9 октябрәндәге 1304 номерлы карарын үтәү өчен һәм сәламәтлек саклауның беренчел звеносын модернизацияләүнең төбәк программаларын эшләү буенча Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгы методик рекомендацияләре нигезендә эшләнган.

Ярдәмче программаның төп чаралары Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау һәм социаль үсеш министрлыгының «Өлкән яшьтәге халыкка беренчел медицина-санитария ярдәме күрсәтүне оештыру турында нигезләмәне раслау хакында» 2012 елның 15 маендагы 543н номерлы боекы һәм Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгының «Дәүләт сәламәтлек саклау системасының һәм муниципаль сәламәтлек саклау системасының медицина оешмаларын халык ихтыяжларыннан

чыгып урнаштыруга таләпләр турында» 2016 елның 27 февралендәге 132н номерлы боерыгын исәпкә алып планлаштырылган.

Ярдәмче программа кысаларында медицина оешмаларының оптималь инфраструктурасын булдыру максатларында медицина оешмаларын, беренчел медицина-санитария ярдәме күрсәтелә торган структура бүлекчәләрен төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау карала. 2021 - 2025 елларга медицина оешмаларын беренчел медицина-санитария ярдәме күрсәтү тәртибендә каралган беренчел медицина-санитария ярдәме күрсәтү өчен медицина эшләнмәләре белән алмаштыру һәм жиһазландыру планлаштырылган.

Халыкның барлык төркемнәре, шул исәптән халыкның аз мобильле төркемнәре өчен медицина оешмаларының транспорт белән файдалана алуын тәмин итү максатыннан, беренчел медицина-санитария ярдәме күрсәтүче медицина оешмаларын автомобиль транспорты белән жиһазландыру, пациентларны медицина оешмаларына, медицина хезмәткәрләренә пациентлар яшәгән урынга китерү, шулай ук ерак районнар халкына дару препаратларын тикшерү, китерү өчен биологик материаллар йөртү планлаштырыла.

Ярдәмче программаның кадрлар сегментына сәламәтлек саклауның беренчел звеносын модернизацияләү программасында катнашучы медицина оешмалары хезмәткәрләренең дефицитын киметүгә юнәлдерелгән чаралар кертелгән.»;

Программаның III бүлеген түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«III. Программаның ресурслар белән тәмин ителешен нигезләү

Программа буенча барысы – 918 662 716,7 мең сум, шулардан:

алдан баяләү буенча күздә тотыла торган федераль бюджет акчасы – 64 907 731,1 мең сум (2013 елдан 2025 елга кадәр), шул исәптән: 2013 ел – 4 485,2 мең сум, 2014 ел – 2 327 823,7 мең сум, 2015 ел – 3 062 563,7 мең сум, 2016 ел – 2 701 279,1 мең сум, 2017 ел – 2 064 829,1 мең сум, 2018 ел – 2 568 008,0 мең сум, 2019 ел – 4 180 357,8 мең сум, 2020 ел – 13 349 579,6 мең сум, 2021 ел – 14 080 280,7 мең сум, 2022 ел – 5 882 653,0 мең сум, 2023 ел – 5 217 216,9 мең сум, 2024 ел – 5 417 365,5 мең сум, 2025 ел – 4 051 288,8 мең сум;

алдан баяләү буенча Татарстан Республикасы бюджеты акчасы – 175 163 380,5 мең сум (2013 елдан 2025 елга кадәр), шул исәптән: 2013 ел – 5 660 285,2 мең сум, 2014 ел – 4 299 389,0 мең сум, 2015 ел – 8 256 404,5 мең сум, 2016 ел – 12 321 925,6 мең сум, 2017 ел – 11 686 474,7 мең сум, 2018 ел – 14 315 716,3 мең сум, 2019 ел – 12 751 695,0 мең сум, 2020 ел – 15 076 420,9 мең сум, 2021 ел – 21 506 681,0 мең сум, 2022 ел – 17 125 701,8 мең сум, 2023 ел – 18 907 501,7 мең сум, 2024 ел – 19 831 519,3 мең сум, 2025 ел – 13 423 665,5 мең сум;

алдан баяләү буенча Татарстан Республикасы бюджетыннан Татарстан Республикасы Мәжбүри медицина иминияте территориаль фондына тапшырыла торган бюджетара трансфертлар – 285 952 453,6 мең сум (2013 елдан 2025 елга кадәр), шул исәптән: 2013 ел – 15 943 700,6 мең сум, 2014 ел – 18 237 595,8 мең сум, 2015 ел – 19 525 405,6 мең сум, 2016 ел – 19 267 098,7 мең сум, 2017 ел – 19 580 489,1 мең сум, 2018 ел – 21 721 591,5 мең сум, 2019 ел – 22 376 726,3 мең сум, 2020 ел – 22 950 331,8 мең сум, 2021 ел – 23 905 885,5 мең сум, 2022 ел – 24 524 165,8 мең сум,

2023 ел – 25 297 753,4 мең сум, 2024 ел – 26 076 663,4 мең сум, 2025 ел – 26 545 046,1 мең сум;

алдан бәяләү буенча мәжбүри медицина иминияте акчасы – 392 639 151,5 мең сум (2013 елдан 2025 елга кадәр), шул исәптән: 2013 ел – 13 915 012,8 мең сум, 2014 ел – 17 892 587,8 мең сум, 2015 ел – 19 349 897,9 мең сум, 2016 ел – 19 688 150,1 мең сум, 2017 ел – 21 012 440,1 мең сум, 2018 ел – 27 268 656,1 мең сум, 2019 ел – 31 137 301,6 мең сум, 2020 ел – 34 757 686,1 мең сум, 2021 ел – 36 018 710,2 мең сум, 2022 ел – 38 463 585,4 мең сум, 2023 ел – 40 727 797,2 мең сум, 2024 ел – 43 453 393,2 мең сум, 2025 ел – 48 953 933,0 мең сум.

Федераль бюджет һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән Программаны тормышка ашыруның ресурслар белән тәэмин ителеше бюджет циклы кысаларында ел саен тәгаенләнергә тиеш.»;

«Татарстан Республикасында киңәйтелгән неонаталь скрининг тәэмин итү» 4а ярдәмче программасы өстәргә (кушымта итеп бирелә);

Программаның 1 нче кушымтасында:

«4 нче ярдәмче программа. «Ана һәм бала сәламәтлеген саклау» (Татарстан Республикасы (Татарстан) территориясендә «Медицина ярдәме күрсәтүнең заманча инфраструктурасын төзүне кертеп, балалар сәламәтлек саклавын үстерү (Татарстан Республикасы (Татарстан)) төбәк проекты)» бүлеген түбәндәге редакциядә бәян итрәгә:

мэжбүри медицина иминлэштөрүөнө иминият кертегнэре														
билгелэнгэн тэртиптэ жэлеп итүгэ планлаштырыла торган ММИ акчасы	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.2. чарасы. Баланы үстүрдө хокук бозуларны иртэ ачыклау һәм коррекцияләү системасын булдыру	832 722,4	28 158,5	79 580,5	59 403,3	15 900,0	10 900,0	43 775,0	40 008,9	96 737,3	43 965,5	31 850,5	126 561,0	127 372,5	128 509,4
билгелэнгэн тэртиптэ жэлеп итүгэ планлаштырыла торган федераль бюджет акчасы, шул исэптэн:	205 234,4	0,0	38 736,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	56 061,9	55 753,8	54 682,0
неонаталь һәм аудиологик скрининг өчен жиһазлар һәм чыгым материаллары сатып алуға	17 364,4	0,0	17 364,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
пренаталь диагностика чараларына	21 372,3	0,0	21 372,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
киңэйтелгэн неонаталь скринингка («Киңэйтелгэн неонаталь скринингны тээмин итү» төбөк программасы)	166 497,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	56 061,9	55 753,8	54 682,0
ТР ТФОМС бюджетна медицина оешмаларын мэжбүри медицина иминияте системасы аша күбесенчө бер каналлы финанслауны гамэлгэ ашыруға бирелә торган бюджетара трансфертларны һәм эшлэмәүче халыкны мэжбүри медицина иминлэштөрүөнө иминият кертегнэрен	627 488,0	28 158,5	40 843,8	59 403,3	15 900,0	10 900,0	43 775,0	40 008,9	96 737,3	43 965,5	31 850,5	70 499,1	71 618,7	73 827,4

масы аша күбесенчә бер каналлы финанслауны гамәлгә ашыруга бирелә торган бюджетара трансфертларны һәм эшләмәүче халыкны мәжбүри медицина иминләштерүенә иминият кертемнәрен исәпкә алып, шул исәптән:														
Татарстан Республикасы бюджеты акчасы	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Татарстан Республикасы ТФОМС бюджетна медицина оешмаларын мәжбүри медицина иминияте системасы аша күбесенчә бер каналлы финанслауны гамәлгә ашыруга бирелә торган бюджетара трансфертлар һәм эшләмәүче халыкны мәжбүри медицина иминләштерүенә иминият кертемнәре	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
билгеләнгән тәртиптә жәлеп итүгә планлаштырыла торган ММИ акчасы	694 973,1	410 582,2	134 782,4	149 608,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.4. чарасы. Балаларга махсулаштырылган медицина ярдәмен үстерү	3 389 151,5	290 215,1	381 809,0	365 518,9	1 896,9	2 894,3	244 696,7	250 572,4	251 495,4	266 661,2	328 822,0	371 949,7	386 794,2	245 825,7
билгеләнгән тәртиптә жәлеп итүгә планлаштырыла торган федераль бюджет акчасы	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ТР ТФОМС бюджетна медицина оешмаларын мәжбүри медицина иминияте системасы аша	3 343 015,4	278 968,2	366 930,4	345 508,3	1 896,9	2 894,3	244 696,7	250 572,4	251 495,4	266 661,2	328 822,0	371 949,7	386 794,2	245 825,7

эшлэмәүче халыкны мәжбүри медицина иминләштерүенә иминият кертемнәре														
билгеләнгән тәртиптә жәлеп итүгә планлаш- тырыла торган ММИ акчасы	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0»;

«2025 елга кадәр Татарстан Республикасында сәламәтлек саклауны үстерү» дәүләт программасы буенча барлыгы»
бүлеген түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«2025 елга кадәр Татарстан Республикасында сәламәтлек саклауны үстерү» дәүләт программасы буенча барлыгы»														
Барлыгы, шул исәптән:	918 662 716,7	35 523 483,8	42 757 396,3	50 194 271,7	53 978 453,5	54 344 233,0	65 873 971,9	70 446 080,7	86 134 018,4	95 511 557,4	85 996 106,0	90 150 269,2	94 778 941,4	92 973 933,4
билгеләнгән тәртиптә жәлеп итүгә планлаш- тырыла торган феде- раль бюджет акчасы	64 907 731,1	4 485,2	2 327 823,7	3 062 563,7	2 701 279,1	2 064 829,1	2 568 008,0	4 180 357,8	13 349 579,6	14 080 280,7	5 882 653,0	5 217 216,9	5 417 365,5	4 051 288,8
ТР ТФОМС бюдже- тына медицина оеш- маларын мәжбүри медицина иминияте системасы аша күбе- сенчә бер каналлы финанслауны гамәлгә ашыруга бирелә торган бюджетара трансфертларны һәм эшләмәүче халыкны мәжбүри медицина иминләштерүенә иминият кертемнәрен исәпкә алып, шул исәптән:	461 115 834,1	21 603 985,8	22 536 984,8	27 781 810,1	31 589 024,3	31 266 963,8	36 037 307,8	35 128 421,3	38 026 752,7	45 412 566,5	41 649 867,6	44 205 255,1	45 908 182,7	39 968 711,6
Татарстан Респуб- ликасы бюджеты акчасы	175 163 380,5	5 660 285,2	4 299 389,0	8 256 404,5	12 321 925,6	11 686 474,7	14 315 716,3	12 751 695,0	15 076 420,9	21 506 681,0	17 125 701,8	18 907 501,7	19 831 519,3	13 423 665,5
Татарстан Респуб- ликасы ТФОМС бюд- жетына медицина оешмаларын мәжбүри медицина иминияте системасы аша	285 952 453,6	15 943 700,6	18 237 595,8	19 525 405,6	19 267 098,7	19 580 489,1	21 721 591,5	22 376 726,3	22 950 331,8	23 905 885,5	24 524 165,8	25 297 753,4	26 076 663,4	26 545 046,1

күбесенчэ бер каналлы финанслауны гамэлгэ ашыруга бирелэ торган бюджетара трансфертлар һәм эшлэмүче халыкны мәжбүри медицина иминләштерүенә иминият кертемнәре, шул исәптән:														
эшлэмүче халыкны мәжбүри медицина иминләштерүе чаралары	183 987 037,8	7 913 419,0	9 896 017,3	12 931 462,9	12 882 462,4	12 936 944,5	14 218 877,8	14 314 496,9	14 748 339,8	15 448 950,2	16 221 650,5	16 873 693,7	17 551 868,5	18 048 854,3
билгеләнгән тәртиптә жәлеп итүгә планлаштырыла торган ММИ акчасы	392 639 151,5	13 915 012,8	17 892 587,8	19 349 897,9	19 688 150,1	21 012 440,1	27 268 656,1	31 137 301,6	34 757 686,1	36 018 710,2	38 463 585,4	40 727 797,2	43 453 393,2	48 953 933,0»;

Программага 2 нче кушымтаның «4 нче ярдәмче программа. «Ана һәм бала сәламәтлеген саклау» (Татарстан Республикасы (Татарстан) территориясендә «Медицина ярдәме күрсәтүнең заманча инфраструктурасын төзүне кертеп, балалар сәламәтлек саклавын үстерү (Татарстан Республикасы (Татарстан))» төбәк проекты)» бүлеген түбәндәге редакциядә баян итрәгә:

«4 нче ярдәмче программа. «Ана һәм бала сәламәтлеген саклау» (Татарстан Республикасы (Татарстан) территориясендә «Медицина ярдәме күрсәтүнең заманча инфраструктурасын төзүне кертеп, балалар сәламәтлек саклавын үстерү (Татарстан Республикасы (Татарстан))» төбәк проекты). (4а ярдәмче программасы. «Татарстан Республикасында киңәйтелгән неонаталь скринингны тәмин итү»)										
4.1.	Сабыйлар үлеме саны	промилле	-	4,8	4,6	4,5	4,4	4,3	4,2	4,2
4.2.	Перинаталь үзәкләрдә вакытыннан алда (22 - 37 атна) бала табу өлеше	процент	-	68,1	68,3	72,7	72,8	72,9	73,0	73,0
4.3.	1000 исән туган балага 0-4 яшьтә үлгән балалар	промилле	-	5,8	5,7	5,6	5,4	5,3	5,2	5,2
4.4.	Тиешле яшьтәге 100 мең балага 0-17 яшьтә үлгән балалар	тиешле яшьтәге 100 мең балага булган очраклар саны	-	50,8	50,5	47,0	44,5	44,3	44,0	44,0
5 %	Профилактик максатлар белән медицина оешмаларына бару өлеше	процент	-	53,0	47,0	53,6	54,0	54,5	55,0	55,0
4.6.	Гомерендә беренче тапкыр сөяк-мускул системасы авырулары һәм тоташтыручы тукыма диагнозлары белән билгеләнгән 0-17 яшьлек балаларны диспансер күзәтүе астына алган өлеше	процент	-	55,0	60,0	65,0	70,0	80,0	90,0	90,0
4.7.	Гомерендә беренче тапкыр күзләре һәм аның өстәмә аппараты авырулары диагнозлары белән билгеләнгән 0-17 яшьлек балаларны диспансер күзәтүе астына алган өлеше	процент	-	55,0	60,0	65,0	70,0	80,0	90,0	90,0
4.8.	Гомерендә беренче тапкыр азык эшкәртү органнары авырулары диагнозлары белән билгеләнгән 0-17 яшь-	процент	-	60,0	70,0	80,0	85,0	90,0	90,0	90,0

	лек балаларны диспансер күзәтүе астына алган өлеше									
4.9.	Гомерендә беренче тапкыр кан әйләнеше системасы авырулары диагнозлары белән билгеләнгән 0-17 яшьлек балаларны диспансер күзәтүе астына алган өлеше	процент	-	75,0	80,0	80,0	85,0	85,0	90,0	90,0
4.10.	Гомерендә беренче тапкыр эндокрин система авырулары билгеләгән диагнозлар, туклану һәм матдәләр алмашының бозылуы белән 0 - 17 яшьлек балаларны диспансер күзәтүе астына алынган өлеше	процент	-	75,0	80,0	80,0	85,0	85,0	90,0	90,0
4.11.	Амбулатория шартларында медицина ярдәме күрсәтүче медицина оешмаларының табиблар белән комплектлылыгы (амбулатор шартларда медицина ярдәме күрсәтүче медицина оешмаларында вазыйфаларның гомуми саныннан физик затлар биләгән вазыйфалар өлеше) (арта барган нәтижә белән): табибпедиаторлар	процент	-	-	-	97,3	97,3	97,3	97,3	97,3
4.12.	Балаларга медицина ярдәме күрсәтүнең заманча инфраструктурасы төзелгән балалар поликлиникалары һәм балалар поликлиникалары саны (өлеше)	процент	-	-	-	95	95	95	95	95
4.13.	Балалар башкарган балалар поликлиникаларына һәм поликлиника бүлекчәләренә йөрүләр саны, аларда балаларга уңайлы шартлар тудырылган	процент	-	-	-	40	70	90	95	95

	hэм медицина жиhазлары белэн жиhазландырылган, балалар поликлиникаларына hэм поликлиника бүлекчелеренэ йөрүлэрнең гомуми саныннан									
4.14.	Йөкле вакытта анадан балага ВИЧ-инфекция күчүгэ химиофилактика үткөрү	процент	-	-	-	95,2	95,4	95,6	95,8	96
4.15.	Бала туган вакытта анадан балага ВИЧ-инфекция күчүгэ химио профилактика үткөрү	процент	-	-	-	95,3	95,6	95,9	96,2	96,5
4.16.	Яңа туган балага анадан балага ВИЧ-инфекция күчүгэ химио профилактика үткөрү	процент	-	-	-	99,1	99,2	99,3	99,4	99,5
4.17.	Исән туган балаларның гомуми санында тумыштан hэм (яисэ) нәселдәнлек авыруларына тикшерелгән (киңәйтелгән неонаталь скрининг) яңа туган балалар өлеше, кимендэ	процент	-	-	-	-	-	80	95	95
4.18.	Киңәйтелгән неонаталь скрининг кысаларында раслаучы диагностика уздыру өчен юнәлдерелгән югары куркынычлы яңа туган төркем өлеше, кимендэ	процент	-	-	-	-	-	90	95	95
4.19.	Киңәйтелгән неонаталь скрининг кысаларында тикшерелгән яңа туган балалар санында киңәйтелгән неонаталь скрининг уздырганда ачыкланган тумыштан hэм (яисэ) нәселдәнлек авырулары билгелэгән яңа туган сабийлар өлеше	процент	-	-	-	-	-	0,1	0,1	0,1
4.20.	Беренче тапкыр тормышта тумыштан килгән hэм (яисэ) нәселдәнлек авырулары белэн яңа туган балаларның	процент	-	-	-	-	-	90	95	95

	гомуми санында тор- мышта беренче тапкыр киңәйтелгән неонаталь скрининг уздырганда ачыкланган тумыштан һәм (яисә) нәселдәнлек авырулары белән бил- геләнгән, аларга карата диспансер күзәтү ур- наштырылган яңа туган сабийлар өлеше, ки- мендә									
4.21.	Диспансер күзәтүе урнаштырылган бала- ларның гомуми санында дару препаратлары һәм дәвалау туклануының махсулаштырылган продуктлары, балалар- ның гомуми саныннан патогенетик терапия алучы киңәйтелгән неонаталь скрининг уздырганда ачыкланган тумыштан һәм (яисә) нәселдәнлек авырулары белән туган сабийлар өлеше	процент	-	-	-		-	95	95	95».

Татарстан Республикасы
Премьер-министры

А.В.Песошин